

YÖK Ba kanı Özvar: YKS'yi ba arı sıralaması sınavı haline getirdik

YÖK Ba kanı Özvar: YKS'yi ba arı sıralaması sınavı haline getirdik

Yüksekö retim Kurulu Ba kanı Prof. Dr. Erol Özvar, YKS'de barajın kaldırılmasına ili kin, "Biz sınavı eleme usulünden çıkartıp puan üstünlü üne dayalı bir ba arı sıralaması sınavı haline getirdik" dedi.

Yüksekö retim Kurulu (YÖK) Ba kanı Prof. Dr. Erol Özvar, TRT Haber canlı yayınında de erlendirmelerde bulundu.

YÖK Ba kanı Özvar'ın, açıklamalarının satır ba ları öyle;

Yüksekö retim Kurulu Anayasa'dan ve kanunlardan aldı ı yetki ile Türkiye'de yüksekö retimin rehberli ini yapıyor. YÖK'ün üzerine dü en en önemli görev 200'ü a an üniversitelerin ba ta kadro olmak üzere ö retim elemanlarının kadroları, özlük hakları, e itim ö retim süreçleri, üniversitelerde bilimsel ara tırmalar, sosyal sorumluluk ve benzeri yani bir üniversiteye dü en önemli fonksiyonları yerine getirirken onlara rehberlik etmek oldu unu ifade etmek isterim.

"Bizim öngörümüz önümüzdeki yıllarda tüm dünyada oldu u gibi Türkiye'de de yüksekö retim alanı geni leyecektir"

Yüksekö retim hayatımızın sektörünün geldi i bir noktayı u gözlemlerle tek bir gözlemlerle aslında sizlerle payla abilirim. Türkiye Cumhuriyeti kuruldu unda 10 sene içerisinde yani 1930'lu yılların sonuna kadar Türkiye'de 2 üniversite vardı. Bugün neredeyse bir asır sonra yani tam 100 sene sonra Türkiye üniversite sayısını 100 kat artırdı. Bugün üniversite sayılarımız 204'e aktif olarak faaliyet gösteren üniversite sayılarımız ula mı vaziyettedir. YÖK olarak yeni dönemde e itim ve ö retim vaziyesinden en önemli önceliklerimizin ba ında liseden mezun olan tüm gençlerimize ba arabilen tüm gençlerimize yüksekö retim kapılarını tabiki sınavları hak eden ö rencilerimize açabilmektir. Bizim öngörümüz önümüzdeki yıllarda tüm dünyada oldu u gibi Türkiye'de de yüksekö retim alanı geni leyecektir.

Yüksekö retim alanı geçmi te 20 yüzyılın ba larında çok daha dar bir zümreye hitap eden bir kurum iken bugün fonksiyonları ve i levi de i mi çok daha geni bir nüfus kitlesine hizmet verir hale gelmi tir. Bugün u anda Türkiye demografik fırsat penceresini yakalamı tır diyebiliriz. Türkiye'de sayıları 204'e ula an üniversitelerimiz hitap etti i e itimini üstlendi i gençlerin sayıları bakımından bence çok de il. Dünyadaki di er ülkelere baktı ınızda örne in Avrupa'daki Fransa ile mukayese etti imizde, Almanya, talya, ABD ile mukayese etti imizde milyon ki i ba ına dü en üniversite sayısı az. Bu u demek de il, daha fazla dükkân açar gibi üniversite açmaktan bahsetmiyoruz fakat uluslararası alanda meydana gelen geli meleri di er ülkelerin yüksekö retim alanları onların yüksekö retime ula mak isteyen gençlere bakı ları ve sundu u imkanları yakından takip ediyoruz.

"Bugün lise mezunlarının yüzde 32'si yüksekö retime katılıyor"

Türkiye'de yüksekö retim kurumlarının halihazırdaki durumu sayı açısından bakıldı ında tartı maya açık bir konu olmakla beraber çok olmadı ını söylemek isterim. Bugün lise mezunlarının yüzde 32'si yüksekö retime katılıyor. Bu ABD'de bu oran yüzde 70. Avrupa ülkeleri ile de mukayese etti inizde bu oranların ciddi rakamlara ula tı ını görüyoruz. Üniversiteye katılmak bakımından da Türkiye'de lise mezunlarının yakla ık yüzde 32'sinin üniversiteye katıldı ını söylememiz mümkün. Dünya ortalamaları ve OECD ortalamaları ile baktı ımızda Türkiye yüksekö retim kurumlarının sayısı açısından abartıldı ı sayılarda oldu unu söylemek zor.

Türkiye, son yıllarda bunu ifade etmem lazım, son 20 yılda bilhassa büyük ehirlerin dı ında kalan ehirlerde sayın Cumhurba kanımız Recep Tayyip Erdo an'ın gayretleri ile Anadolu'nun pek çok iline üniversite açabilme imkanına kavu tuk.

25-34 ya aralı ındaki gençlerin son 10 yıldaki mezuniyeti yüzde 17'den yüzde 35'e yükseldi. OECD ortalaması son 10 yılda yüzde 36'dan yüzde 45'e çıktı. Yani biz henüz daha üniversite mezunu vermek bakımından OECD ortalamasını yakalayabildi de iliz. Üniversiteler konu ulurken çok sayıda üniversite açtık, elini kolunu sallayan üniversiteye girebiliyor mu bu konularda biraz daha rakamlara verilere dayanarak konu maktada önem var. Türkiye'de yüksekö retim kurumlarının sayı itibarıyla bugün henüz üniversite kapılarına gelen okumak isteyen ö rencilerin Avrupa ve di er ülkelerle mukayese edildi inde arzu edilen oranlarda kontenjanlarının a ırı derecede oldu unu ifade etmek zor.

Türkiye'de kalitenin güvence altına alınması konusunda gerek üniversitelerimiz gerekse yüksekö retim kalite kurulu dedi imiz çok büyük bir hizmet gören müessesemiz var. Yüksekö retim kalite kurulu, üniversitelerimizde gerek e itim ö retim süreçlerini gerek ara tırma geli tirme gerek üniversitelerin payda ları ile munasebetleride standartları belirleyen ve bu standartları yıllık olarak takip eden ba ımsız bir kurulu tur.

"Yüksekö retimde en temel hedefimiz e itimde kaliteyi artırmak"

Uzun yıllardır çok önemli faaliyetler görmekte olup kalitenin güvence altına alınması konusunda fevkalade önemli faaliyetler yürütmektedir. Türkiye'de kalite güvencesi sadece bizlerin yüksekö retim kalite kurulu ile sınırlı de il. Kurulumuz, Avrupa'daki payda ları ile süreçleri yakından takip etmektedir.

Üniversitelerin kendisi de gerek ulusal gerek uluslararası rekabette kaliteli ö renci çekebilmek adına tüm bu süreçleri akredite etme hususunda azimli çalı maktadır. Kalite aslında bu açıdan bakıldı ında bugün yüksekö retim kurumlarımızın en temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Kalite burada en ba ta bu kurumlarda e itim ö retim faaliyetlerine katılmı olan bilgi beceri ve yetkinlik kazanmak isteyen ö renciler için var. kinci olarak e itim ö retim faaliyetlerinin yanısıra bilimsel ara tırma faaliyetleri yürüten ö retim elemanlarımızın bu etkinliklerindeki kaliteden söz ediyoruz. Kaliteyi sadece sayılarla verilerle elde edilebilecek bir özellik oldu unu dü ünüyorum. Kalite bizdeki kar ılı ı ile nitelik dedi imiz ey aslında daha yapıyla çok yakından alakalı.

"260 bini bulan uluslararası öğrenciye eğitim veriyoruz"

Türkiye'de her yıl artan sayıda uluslararası öğrenci eğitim alıyor. Tematik veya bölgesel kalkınma misyonlu üniversiteler de hedefliyor. Kalkınma hedeflerimizden biri de uluslararası öğrenci sayısını yarım milyona çıkartabilmektir. Bu peyder pey olacaktır. Bugün itibarıyla ülkemizde 260 bini bulan uluslararası öğrencimiz lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde 260 bin öğrencimiz Türkiye'de eğitim almaktadır.

"Bölgesel kalkınma misyonu tanıdığımız üniversitelerimiz var"

Bölgesel kalkınma misyonu tanıdığımız üniversitelerimizde o bölgenin iktisadi, sosyal kalkınmasına destek olacak katkılar sağlayacak hususları ortaya çıkarmaya ve üniversitedeki öğrenci elemanlarımızın bu konudaki çalışmalarını teşvik ediyoruz. Üniversitelerimizde gerek ülke içinde gerek uluslararası alanda o üniversitenin en güçlü tarafları ile öne çıkmasını arzu ediyorum. Bizim YÖK olarak temel stratejimiz üniversitelerimizin en güçlü taraflarını destekleyerek üniversitelerimizi daha görünür kılmak istiyoruz. Avrupa'da yükseköğretim alanından sorumlu meslektaşlarımız ile yakın temas halindeyim. Pandemi sonrası ve uluslararası göç meselesinden sonra üniversitelerin uluslararasılaşma stratejileri de değişmeye başladı. Biz bunları yakından takip ederek üniversitelerimizin bunlara uyum sağlaması gerektiğini yani uluslararası alana gitmeden kendi evinde uluslararasılaşmaya sağlayacak program ve müfredatların geliştirilmesini düşünüyoruz.

Bir kaç seneden beri üniversite sınavlarımızda değişiklik oldu. Öğrencilerimiz 2 sınava giriyor TYT ve AYT ile öğrencilerimiz çok iyi biliyorlar. Birinci sınav önlisans programlarını ikinci sınav ise lisans programlarına girmek veya bu programları kazanmak için girilen sınavlardı. TYT'de 150 puan barajı vardı AYT'de ise 180 barajı vardı. Biz bu sene üniversite sınav kılavuzu yayınlanmadan önce YÖK olarak duyuruda bunduk. Bu yeni uygulamayı yaklaşık 4-5 aydır çalışıyoruz. Tüm senaryoları çalışarak üzerinde durarak tüm testleri denemeleri yapmak suretiyle böyle bir karar aldık.

"Üniversiteye başvururan adayların yalnızca yüzde 33'ü bir lisans programını tercih etme hakkına sahip olmuş oldu"

Daha önce 150 puan barajını alamayan yani puanı hesaplanıp da 150 puanı alamayan adaylar TYT'de puanı hesaplanamadığından herhangi bir üniversitenin programına müracaat edemiyorlardı. Yani puanı hesaplanamadığından tercihte bulunamıyor bu sebeple de sistemin dışında kalıyorlardı. Cumartesi günü TYT'ye pazar günü de AYT'ye giriyorlardı. AYT'de ise öğrencimizin herhangi bir puan türünden başvuruda bulunabilmesi tercihte bulunabilmesi için asgari 180 puanı alması gerekiyordu. İmdi geçen seneki rakamları paylaşmak isterim. Geçen sene üniversite sınavına giren aday sayısı 2,6 milyon. TYT testinde barajı geçen yani 150 ve üzeri puan alan aday sayısı ise 1,6 milyon. 1 milyon kişi baraj altında kaldı denebilir. Buna göre barajı geçip 2 yıllık programlara başvururan adayların oranı yüzde 62. AYT'de ise 180 puan barajını geçip lisans programlarını tercih eden aday sayısı 876 bin olmuş. Üniversiteye başvururan adayların yalnızca yüzde 33'ü bir lisans programını tercih etme hakkına sahip olmuş oldu.

Son 20 sene içerisinde üniversite sınavına giren aday sayılarına baktık ve inceledik. Diğer yandan üniversite sayılarının artması bununla birlikte üniversitelerdeki kontenjan sayılarının artmasına baktık. Son 20 yılda Türkiye'deki kontenjan artışı sınav giren öğrenci sayısının artışından daha yüksek seyrediyor. 2021 itibarıyla toplam kontenjan sayısı 1 milyonu geçiyor. Üniversitede okumak isteyen öğrenci sayısı ise bugün itibarıyla 2,6 milyon.

"Biz sınavı eleme usulünden çıkartıp puan üstünlüğüne dayalı bir başarı sıralaması sınavı haline getirdik"

Bugün geldiğimiz noktada ise üniversitelerimiz ciddi rakamlara ulaşan kontenjan sunmuş vaziyette. Fakat diğer tarafta ise bu eleme usulünü benimsedikten dolayı geçmiş yıllarda haklı olarak pek çok öğrencinin uzman arkadaşlarımızın dile getirdiği gibi kontenjanlar boş kalıyordu. Biz sınavı eleme usulünden çıkartıp puan üstünlüğüne dayalı bir başarı sıralaması sınavı haline getirdik. Böylelikle öğrencilerimiz artık en başarılı olanın kontenjanlara yerleşebileceği veya programı kazanabileceği bir sınav haline getirdik.

"Öğrencilerimiz gerek TYT gerek AYT'de aldığı puanlara göre programlara başvuruyorlar"

Geçen sene biz baraj koymasaydık TYT'de en az 750 bin öğrenci ön lisans için tercihte bulunabilecekti. Burada tercih dedim, tercihte bulunmak demek üniversitenin sunduğu o programı kazanmak demek değil. Bu yeni sistemde puanı hesaplanabilen puanı hesaplanabilen ne demek, Türkçe veya matematik testinden en az 0,5 ham puan alabilen öğrencilerin puanları hesaplanıyor. Öğrencilerimiz gerek TYT gerek AYT'de aldığı puanlara göre programlara başvuruyorlar. Daha önce 150 puan alamayanın puanı hesaplanmadığından herhangi bir kontenjana başvuramıyordu. İmdi puanı alabiliyorsa aday bu programlara başvurabilecek ve tercihte bulunabilecek.

"Öğrencimiz, sınav sonucunu eline alacak bakacak kaç net yapmış, kaç puan almış? Ortaöğretim başarı puanıyla beraber toplam puanı kaç ve üniversite sınavına giren adaylar arasında kaçınıcı sırada? Sonra bu öğrencilerimiz yani tercihte bulunma hakkına sahip öğrencilerimiz, sıralamasına ve puanına göre üniversiteleri tercih edecekler. Başvurmak istediği programa geçen sene en son öğrenci kaç puanla girmiş ona bakacak. Kaçınıcı sırada girmiş ona bakacak sonra kendi puanı ve sıralamasına göre o tercihlerde bulunacak. Peki nasıl kazanacak? Sisteme giriş yaptıktan sonra bilgisayar programı, o kontenjana başvururan, diyelim o kontenjan 10 kişiyse, 100 kişiyse müracaat etmiş. O 100 kişiyi içinde puanı ve sıralaması ilk onda olan öğrenci o programı kazanacak.

"Geçen yıl baraj olmasaydı 3 milyon tercih sayısı 6 milyona çıkacaktı"

Daha önce tercihte hakkı bulunmayan öğrencilerimiz tercih havuzunda olacaklar ve aldıkları puan ve sıralamasına göre gelip tercihte bulunacaklar. Puan üstünlüğü varsa o programa kabul edilecekler. Bu getirdiğimiz sistemle muazzam bir rekabet geliyor şimdi. Daha önce 150 ve 180'i alamayan öğrenci sistemin, havuzun dışında kalmıştı. Diyelim geçen sene 800 bin öğrenci 400 bin kontenjan için başvurmuştu. Geçen senenin rakamlarına göre tercih adedini söylüyorum, 3 milyon tercih adedi olmuş. Eğer baraj olmasaydı toplam tercih sayısı 6 milyon olacaktı.

Burada bir ele tiri daha var. Çok kalitesizler puanları dü ük olanlar sıfır olanlar sıfıra yakın olanlar üniversiteye girecekler. Bakın, en ba ta unu ifade edelim sınava giren bütün ö renciler bizim evlatlarımız. Bir sınav dolayısıyla ö renciler üzerinden i te 'Kriminaller, ehir bilmem neleri üniversitelere dolacak.' ifadesini kesinlikle reddediyorum. Ö rencilerimize asla böyle bir ey yakı tırılmasını do ru bulmuyorum. Programa girecek olan ö renciler ancak puanı ve sıralaması o kontenjana yetiyorsa kazanacaklar.

Tags: Etiketler:

YKS YÖK